

Sygn. akt IV P 19/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 07 czerwca 2018 r.

Sąd Rejonowy w Inowrocławiu IV Wydział Pracy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Alicja Lisiecka
Ławnicy:	b/l
Protokolant:	st. sekr. sądowy Małgorzata Stanisz

po rozpoznaniu w dniu 7 czerwca 2018 r. w Inowrocławiu

sprawy z powództwa **E. A. (1)**

przeciwko **Przedsiębiorstwu (...)**

Sp. z o.o. w I.

o sprostowanie świadectwa pracy

1. oddała powództwo,
2. kosztami sądowymi, od uiszczenia których z mocy ustawy zwolniona była powódka obciąża Skarb Państwa,
3. zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 120,00 zł (sto dwadzieścia złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSR Alicja Lisiecka

Sygn. akt IV P 19/18

UZASADNIENIE

Powódka E. A. (1) w pozwie wniesionym do Sądu Rejonowego w I. w dniu 23 lutego 2018r. i skierowanym przeciwko Przedsiębiorstwu (...) Sp. z o.o. w I.(k. 2-2v.), a następnie doprecyzowanym na rozprawie w dniu 10 maja 2018r.(k. 34-35) domagała się sprostowania wydanego jej przez pozwanego świadectwa pracy z dnia 31 stycznia 2018r. poprzez uzupełnienie w punkcie 11 jego treści o informację, z której wynikałoby, iż powódka przez cały okres swojego zatrudnienia, tj. od dnia 28 listopada 2017r. do dnia 31 stycznia 2018r., wykonywała u pozwanego pracę w warunkach szkodliwych, wymienionych w punkcie 38 „Wykazu prac w szczególnych warunkach”, stanowiących Załącznik nr 1 do ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych, a mianowicie pracę sortowacza odpadów na wysypisku śmieci.

Uzasadniając swoje stanowisko powódka wskazała, iż pracując u pozwanego na podstawie umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, w systemie dwuzmianowym, na stanowisku „sortowacz odpadów”, w okresie objętym pozwem- tj. od dnia 28 listopada 2017r. do dnia 31 stycznia 2018r., za pracę na powyższym stanowisku, zgodnie z punktem 4 umowy o pracę, otrzymywała dodatek za pracę w warunkach szkodliwych wg Zakładowego Układu Zbiorowego dla (...) Sp. z o.o. w I. w kwocie 380,80zł. miesięcznie. Swoje obowiązki pracownicze powódka wykonywała na wysypisku śmieci, w przeszywającym smrodzie, przy taśmie, na której sortowała odpady komunalne, co rodziło zagrożenie chemiczne i bakteryjne dla życia i zdrowia. Praca sortowacza odpadów była dodatkowo ciężką pracą fizyczną, wykonywaną w pozycji stojącej, z rękami uniesionymi powyżej pasa, w wymuszonej pozycji ciała, przez całą zmianę.

Dalej powódka wyjaśniła, iż łączący ją z pozwanym stosunek pracy uległ rozwiązaniu z upływem okresu, na jaki umowa o pracę została zawarta, tj. z dniem 31 stycznia 2018r., jednak strona pozwana wydając powódce w dniu 8 lutego 2018r. świadectwo pracy opatrzone datą 31 stycznia 2018r. nie zawierała w nim, w punkcie 11, informacji objętej żądaniem niniejszego pozwu, jak również w piśmie z dnia 16 lutego 2018r., odpowiadając na wniosek powódki z dnia 9 lutego 2018r. o sprostowanie świadectwa pracy, odmówiła sprostowania przedmiotowego świadectwa pracy w sposób oczekiwany przez powódkę i stąd też niniejszy proces.

Pozwany - Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. w I. - wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego , według norm przepisanych.

W odpowiedzi na pozew z dnia 16 marca 2018r..(k. 17-20) strona pozwana w pierwszej kolejności podniosła, iż powódka E. A. (1) w istocie domaga się w niniejszym postępowaniu ustalenia, że we wskazanym w pozwie okresie wykonywała ona w pozwanym zakładzie pracy prace w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze. Odnosząc się jednak merytorycznie do żądania zawartego w pozwie, pozwany podał, iż ocena środowiska pracy dla stanowiska „sortowacz odpadów”, na jakim zatrudniona była powódka, nie uzasadniała uznania jej za pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 grudnia 2009r. o emeryturach pomostowych. Pozwany powołał się na treść art. 1 i 3 ust.1 przywołanej ustawy, a także na pozycję nr 38 Załącznika nr 1, z których wynika, że prace w szczególnych warunkach, to m.in. prace związane z czynnikami ryzyka, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, prace przy wywozie nieczystości stałych i płynnych oraz prace na wysypiskach i wylewiskach nieczystości związane z bardzo ciężkim wysiłkiem fizycznym, kładąc nacisk na wymóg bardzo ciężkiego wysiłku fizycznego, którego powódka, pracując u pozwanego, nie doznała.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka E. A. (1) była zatrudniona w pozwanym Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. w I. w okresie od dnia 28 listopada 2017r. do dnia 31 stycznia 2018r., a to na podstawie umowy o pracę na czas próbny, w pełnym wymiarze czasu pracy, w systemie dwuzmianowym, na stanowisku „sortowacz odpadów”.

(bezsporne)

Praca powódki odbywała się na terenie wysypiska odpadów komunalnych, w wyposażonej w wentylację grawitacyjną hali magazynowej, gdzie odrażające zapachy mogły powodować złe samopoczucie i polegała na ręcznym przebieganiu, sortowaniu i układaniu przesuających się na taśmie transportowej odpadów, makulatury i nieczystości stałych. E. A. (1), wyposażona w środki ochrony indywidualnej, m.in. odzież roboczą, rękawice ochronne, okulary ochronne i ochronną półmaskę, segregowała odpady w pozycji stojącej, która nie wymagała wymuszonej, niezmiennej pozycji

ciała, ani znacznego pochylenia i/lub skrzywienia pleców i nie wiązała się z jednoczesnym wywieraniem przez powódkę siły powyżej 5 kG przez co najmniej 50% zmiany roboczej.

Praca powódki na stanowisku „sortowacz odpadów” wiązała się ze średnim ryzykiem zawodowym wynikającym z narażenia na potencjalnie chorobotwórcze czynniki biologiczne, takie jak: gronkowce, bakterie hemolizujące, bakterie z rodziny promieniowców oraz grzyby mikroskopowe, a z uwagi na efektywny wydatek energetyczny w ciągu zmiany roboczej, była pracą lekką.

Powódka, podobnie jak i inni pracownicy pozwanego, otrzymywała codziennie posiłek regeneracyjny o wartości energetycznej wynoszącej 1000-1200 kcal.

(dowód- karta ryzyka zawodowego na stanowisku „sortowacz odpadów”-k.40-49v., zeznania świadków: M. Z. - k.35-36, e-protokół z dnia 10.05.2018r.-min. 00:15:15-00:34:33, W. G.-k 36-37, e-protokół z dnia 10.05.2018r.-min. 00:34:46-00:54:11, przesłuchanie powódki E. A. (1)- k.53, e-protokół z dnia 7.06.2018r.-min. 00:01:39-00:16:26)

Za pracę na stanowisku „sortowacz odpadów” E. A. (1) otrzymywała od pozwanego wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 8,50zł. brutto/1 godzinę, a także premię, wysługę i dodatek za pracę w warunkach szkodliwych, rozumianych jako warunki uciążliwe, w kwocie 380,85zł. miesięcznie, a to według Zakładowego Układu Zbiorowego dla (...) Sp. z o.o. w I..

(bezsporne)

Pozwany nie opłacał za powódkę składki na Fundusz Emerytur Pomostowych.

(dowód- zeznania świadka W. G.-k 36-37, e-protokół z dnia 10.05.2018r.-min. 00:34:46-00:54:11)

Łącząca strony umowa o pracę na okres próbny uległa rozwiązaniu z dniem 31 stycznia 2018r., na skutek upływu czasu, na jaki została zawarta.

(bezsporne)

W dniu 8 lutego 2018r. pozwany doręczył powódce świadectwo pracy opatrzone datą 31 stycznia 2018r. w którym- w ust. 5 pkt 11- nie odnotowano, by powódka wykonywała w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. w I. prace w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze.

(bezsporne)

Pismem z dnia 9 lutego 2018r. powódka złożyła wniosek o sprostowanie ust.5 pkt 11 świadectwa pracy z dnia 31 stycznia 2018r. poprzez dodanie informacji, iż praca wykonywane przez powódkę w okresie jej zatrudnienia u pozwanego na stanowisku „sortowacz odpadów” była pracą wykonywaną w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, określonych w wykazach stanowiących Załącznik nr 1 i 2 do ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych.

(**dowód:** świadectwo pracy z dnia 31.01.2018r.-k.5-5v. i k. C.1 akt osobowych powódki, zpo-k. C.1 akt osobowych powódki, pismo pozwanego z dnia 16.02.2018r.-k. 3)

Pozwany nie sprostował świadectwa w sposób oczekiwany przez powódkę i wskazany w jej wniosku z dnia 9 lutego 2018r. W odpowiedzi na wniosek powódki o sprostowanie świadectwa pracy z dnia 16 lutego 2018r. podał, że Załączniki nr 1 i 2 do ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych nie wymieniają stanowiska „sortowacz odpadów” jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

(bezsporne)

Sąd zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż podstawą materialnoprawną roszczenia powódki był art. 97 § 2¹ k.p., zgodnie z którym pracownik może w ciągu 7 dni od otrzymania świadectwa pracy wystąpić z wnioskiem do pracodawcy o sprostowanie świadectwa. W myśl § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 15 maja 1996r. w sprawie szczegółowej treści świadectwa pracy oraz sposobu i trybu jego wydawania i prostowania(Dz. U Nr 60,poz. 282), pracodawca w ciągu 7 dni od otrzymania wniosku pracownika powinien się do niego ustosunkować, wydając pracownikowi nowe świadectwo pracy, a w razie odmowy sprostowania świadectwa pracy powiadomić o tym pracownika na piśmie. Nieuwzględnienie wniosku w sprawie sprostowania świadectwa pracy daje dopiero pracownikowi prawo do wystąpienia w ciągu 7 dni od dnia zawiadomienia go o odmowie sprostowania z żądaniem do sądu pracy. O dopuszczalności wystąpienia z powództwem z art. 97 § 2¹ k.p. decyduje więc w pierwszym rzędzie spełnienie warunków formalnych, tj. wyczerpanie wyżej wskazanego postępowania reklamacyjnego. Sąd przy rozpoznawaniu powództwa o sprostowanie świadectwa pracy, bada bowiem w pierwszej kolejności dochowanie przez pracownika terminu do wystąpienia z wnioskiem do pracodawcy o sprostowanie świadectwa pracy, a następnie dochowanie terminu do wystąpienia z powództwem do Sądu. Tym samym należy skonstatować, iż przed wyczerpaniem trybu reklamacyjnego sądowa droga dochodzenia sprostowania świadectwa pracy jest niedopuszczalna.

W analizowanej sprawie powódka wyczerpała postępowanie reklamacyjne, dochowała wskazanych wyżej ustawowych terminów, a skoro pozwany odmówił stronie powodowej sprostowania świadectwa pracy z dnia 31 stycznia 2018r., zatem rolą Sądu w niniejszym postępowaniu było – w oparciu o przeprowadzone postępowanie dowodowe- ustalić, czy kwestionowane świadectwo pracy E. A. (1) rzeczywiście nie zawiera w ust. 5 pkt 11 prawdziwej i pełnej treści dotyczącej wykonywania przez powódkę u pozwanego, w okresie od dnia 28 listopada 2017r. do dnia 31 stycznia 2018r., pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, która winna się tam znaleźć, a się nie znalazła.

Przed przystąpieniem jednak do analizy wyników postępowania dowodowego i wysnutych na ich podstawie wniosków, w ocenie Sądu, wypada – choć krótko- odnieść się do podniesionego przez pozwanego, niejako przypadkiem, zarzutu, iż powódka w niniejszym postępowaniu w rzeczywistości domagała się ustalenia, że we wskazanym w pozwie okresie wykonywała ona u pozwanego pracodawcy pracę w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze. Otóż - zdaniem Sądu-powyzszy, nie do końca zwerbalizowany zarzut, pozwany podniósł z- często przytaczanych w orzecznictwie sądów powszechnych- orzeczeń Sądu Najwyższego wydanych w takich chociażby sprawach, jak sprawy o sygn. akt: I CR 2/93, I PZP 565/94, III PZP 19/87, III PZP 17/78 czy I PZP 4/09. Należy jednak podkreślić, iż powódka swoje roszczenie dochodzone w niniejszym procesie skonstruowała jako żądanie sprostowania świadectwa pracy z dnia 31 stycznia 2018r. poprzez umieszczenie w nim informacji o wykonywaniu pracy w warunkach szczególnych. Pracownik ma bowiem obowiązek sprawdzić otrzymane świadectwo pracy i kwestionować zawarte w nim wadliwości (vide: wyrok SN z dnia 20 czerwca 2011 roku, I PK 210/10, LEX nr 1001279), powódce zatem jak najbardziej przysługiwało prawo żądania sprostowania świadectwa pracy poprzez umieszczenie w nim informacji o wykonywaniu pracy w warunkach szczególnych. W związku z powyższym roszczenia E. A. (1) przedstawionego w pozwie nie można było -w ocenie Sądu- traktować jako żądania ustalenia pracy w warunkach szczególnych i oddalić powództwo z powołaniem na brak interesu prawnego powódki w dochodzeniu ustalenia. Zdaniem Sądu takie postępowanie byłoby nieuprawnione i prowadziłyby do nierozpoznania istoty sprawy.

Wracając jednak do kwestii przedstawionego wyżej stanu faktycznego analizowanej sprawy, to stan ten Sąd ustalił na podstawie wyżej przywołanych dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy i w aktach osobowych powódki, których prawdziwości żadna ze stron postępowania nie kwestionowała oraz zeznań świadków: M. Z. i W. G. oraz zeznań samej powódki E. A. (1). Sąd dał wiarę zeznaniom obu świadków, bowiem były one spójne, logiczne, uzupełniały się wzajemnie, znajdowały też potwierdzenie w zebranych w sprawie dowodach z dokumentów, a ponadto świadkowie, co istotne, pracując u pozwanego odpowiednio na stanowiskach kierownika do przetwarzania odpadów i specjalisty ds. BHP, opisali pracę powódki na podstawie własnych obserwacji i doświadczenia zawodowego oraz reguł obowiązujących u strony pozwanej na stanowisku „sortowacz odpadów”. Co znamienne, świadkowie byli zgodni, iż praca powódki na stanowisku „sortowacz odpadów” była pracą w warunkach uciążliwych, narażających ją na

chorobotwórcze działanie niebezpiecznych czynników biologicznych, jednak – z całą pewnością- nie była pracą w warunkach szczególnych, o której mowa w pozycji 38 Załącznika nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych, tj. pracą przy wywozie nieczystości stałych i płynnych oraz pracą na wysypiskach i wylewiskach nieczystości związanej z bardzo ciężkim wysiłkiem fizycznym. W ocenie Sądu w sprawie doszło do nieprozumienia. E. A. (1) z faktu, iż wraz z wynagrodzeniem zasadniczym za pracę, otrzymywała od pozwanego także dodatek za pracę w warunkach szkodliwych w kwocie 380,80zł miesięcznie, wysnuła wniosek, iż praca sortowacza odpadów jest tożsama z pracą w szczególnych warunkach, wymienioną w pozycji 38 wskazanego wyżej Załącznika nr 1 i jako taka będzie uprawniała powódkę do nabycia prawa do emerytury pomostowej. Tak jednak nie jest, co wykazało przeprowadzone przez Sąd in casu postępowanie dowodowe. Powódka pracowała wprawdzie na wysypisku nieczystości, jednak jej praca nie wiązała się z bardzo ciężkim wysiłkiem fizycznym. Potwierdziły to zeznania świadków – zakładowego specjalisty ds. BHP W. G. i kierownika do przetwarzania odpadów M. Z., jak również treść karty ryzyka zawodowego dotycząca stanowiska „sortowacz odpadów”. Z treści art. 3 ust. 2 pkt 2 lit. e) ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych wynika, że ciężkie prace fizyczne to prace związane z bardzo dużym obciążeniem statycznym wynikającym z konieczności pracy w wymuszonej, niezmiennej pozycji ciała, powodujące w ciągu zmiany roboczej efektywny wydatek energetyczny u kobiet powyżej 4200kJ, a prace w wymuszonej pozycji ciała to prace wymagające znacznego pochylenia i/lub skręcenia pleców przy jednoczesnym wywieraniu siły powyżej 5 kG dla kobiet, przez co najmniej 50% zmiany roboczej. Należy podkreślić, iż przywołany przepis definiuje pojęcie ciężkich prac fizycznych, podczas gdy w pozycji 38 Załącznika nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych jest mowa o pracach na wysypiskach nieczystości związanych z bardzo ciężkim wysiłkiem fizycznym. Stosując regułę wniosku a minori ad maius, zdaniem Sądu należy założyć, iż prace na wysypiskach nieczystości, aby mogły być zakwalifikowane pod pozycję 38 Załącznika nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych, muszą charakteryzować się wyższymi parametrami w zakresie efektywnego wydatku energetycznego pracownicy i wymuszonej, niezmiennej pozycji jej ciała oraz wywieranej przez nią siły. W sprawie nie wykazano wprawdzie precyzyjnych wydatków energetycznych kobiet na stanowisku „sortowacz odpadów”, jednak z zeznań świadków, których prawdziwości ani Sąd, ani strony nie zakwestionowały, wynika wprost, iż E. A. (1) w wymuszonej pozycji ciała wymagającej znacznego pochylenia i/lub skręcenia pleców przy jednoczesnym wywieraniu siły powyżej 5 kG, przez co najmniej 50% zmiany roboczej, pracy nie wykonywała, a skoro zmierzony w przeszłości przez pozwanego wydatek energetyczny związany z pracą na stanowisku ładowacz, która jest pracą cięższą niż praca sortowacza odpadów, pozwolił uznać pracę ładowacza jako pracę lekką, to nie sposób przyjąć- w ocenie Sądu- iż praca na stanowisku „sortowacz odpadów” jest ciężką pracą fizyczną, a tym bardziej bardzo ciężką pracą fizyczną. Nie zmienia tego wniosku okoliczność, iż powódka otrzymywała od pozwanego codziennie posiłki regeneracyjne, gdyż posiłki te otrzymywali wszyscy pracownicy Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. w I., bez względu na to, na jakim stanowisku byli zatrudnieni. Istotną okolicznością przemawiającą także za stanowiskiem, iż powódka nie wykonywała pracy w warunkach szczególnych jest fakt, że strona pozwana nigdy, przez cały okres zatrudnienia E. A. (1), nie opłacała za nią składek na Fundusz Emerytur Pomostowych, a miałyby taki obowiązek- w świetle art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych- z dniem rozpoczęcia przez powódkę wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Należy podkreślić, iż formalny angaż pracownika, który nie odpowiada rodzajowo pracy przez niego wykonywanej, czy też nazwa stanowiska zajmowanego przez pracownika oraz branża przemysłu, dla której świadczy on konkretne usługi, nie mają istotnego znaczenia dla oceny, czy dana osoba pracowała w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Decydujące znaczenie w tej kwestii ma tylko i wyłącznie rodzaj pracy powierzonej pracownikowi i przez tego pracownika wykonywanej oraz to, czy praca była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionej w wykazie stanowiącym załączniki do wskazanej wyżej ustawy pomostowej. Zdaniem Sądu dokumenty osobowe powódki oraz zeznania świadków nie potwierdziły faktu pracy E. A. (1) w warunkach szczególnych przywołanych w pozycji 38 Załącznika nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych i dlatego też -skoro praca powódki nie należała do tej kategorii prac- nie było też obowiązku, aby pozwany pracodawca zamieszczał w wydanym powódce świadectwie pracy z dnia 31 stycznia 2018r. oczekiwanych przez E. A. (2), lecz nierzeczywistych faktów. W konsekwencji Sąd – na podstawie art. 97 § 2¹ k.p. a contrario w zw. z § 1 ust. 1 pkt 11 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 15 maja 1996r. w sprawie

szczególnej treści świadectwa pracy oraz sposobu i trybu jego wydawania i prostowania (Dz.U. Nr 60, poz.. 282)-
orzekł jak w punkcie 1 wyroku, powództwo jako bezzasadne oddalając.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w punkcie 2 i 3 wyroku, na zasadzie odpowiedzialności za wynik procesu,
odpowiednio na podstawie art.113 ust. 1 a contrario ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach
cywilnych(t.j.- Dz. U z 2010r., Nr 90, poz. 94 z póź.zm.) oraz art. 98 k.p.c.

I., dnia 6 lipca 2018r.

SSR Alicja Lisiecka